

Protocol les op afstand: klas of school

Er zijn een aantal situaties denkbaar, waarbij een klas of de gehele school geen fysiek onderwijs meer kan volgen. Dit protocol geeft richting aan de wijze waarop we in zo'n situatie snel kunnen schakelen en het onderwijs zoveel goed kunnen continueren.

Inhoud

Wanneer geldt het protocol?	1
Noodopvang	3
Wat kan je nu al doen vóór er onderwijs op afstand gegeven moet worden?	4
Algemene regels	5
Afspraken per leerjaar	6
Groepen 1/2	6
Groepen 3 + 4	6
Groepen 5 t/m 8	7
Hoe geef je goed les op afstand?	8
Belangrijkste leerdoelen vanuit SLO	8
Sociaal-emotioneel en welbevinden	8
Didactiek	9
Handleiding: Hoe werkt Het Volle Leven met Teams?	10
Kanalen aanmaken én zichtbaar maken	10
Bestanden plaatsen voor een vak	11
Live instructie plannen en geven	11

Wanneer geldt het protocol?

Dit protocol geldt voor de volgende situaties:

- Er wordt een landelijke lockdown afgekondigd, waarbij alle basisscholen moeten sluiten.
- Het Volle Leven moet tijdelijk sluiten, doordat er teveel leerkrachten afwezig zijn of doordat er teveel besmettingen in de school heersen.
- Een klas zit thuis, omdat een leerkracht in quarantaine zit.*
- Een klas zit thuis, omdat er al een andere klas in dezelfde bouw verdeeld is.

*Indien een leerkracht in quarantaine moet, zal er allereerst worden gekeken of de groep intern vervangen kan worden. Indien dit niet voor alle dagen van de quarantaineperiode mogelijk is, zal niet enkel deze groep naar huis worden gestuurd. De last wordt 'eerlijk' verdeeld over de andere parallelgroepen, wat betekent dat de parallelleerkracht een aantal dagen voor de groep van de leerkracht in quarantaine moet lesgeven. Op deze manier zorgen we ervoor dat de ouders en leerlingen voor een zo kort mogelijke periode belast worden.

Een voorbeeld:

Er zijn drie groepen 6: 6A, 6B en 6C. Op zondag 1 november krijgt de leerkracht van 6A te horen dat hij/zij 10 dagen in quarantaine moet. Er is intern geen vervanging beschikbaar. In alle groepen 6 staan enkel full-time leerkrachten.

	6A	6B	6C
Ma 2-10	Les op afstand	Les op school	Les op school
Di 3-10	Les op afstand	Les op school	Les op school
Wo 4-10	Les op school	Les op afstand	Les op school
Do 5-10	Les op school	Les op afstand	Les op school
Vr 6-10	Les op school	Les op school	Les op afstand
Ma 9-10	Les op school	Les op school	Les op afstand
Di 9-10	Les op afstand	Les op school	Les op school
Wo 10-10	Les op school	Les op afstand	Les op school
Do 11-10	Eerste dag iedereen weer aanwezig		

De leerkracht van 6a verzorgt volgens het bovenstaande schema dus ook voor groep 6B en 6C op sommige dagen les op afstand. De leerkrachten van groep 6B en 6C geven op enkele dagen les aan groep 6A.

In de praktijk zal elke situatie anders zijn en zal er telkens weer opnieuw moeten worden gekeken naar een zo passend mogelijke oplossing. Dit wordt in overleg met de betrokken leerkrachten gedaan.

Noodopvang

Indien alle leerlingen van de school onderwijs op afstand krijgen, is het mogelijk dat er voor leerlingen van ouders met vitale beroepen noodopvang geregeld moet worden.

Dit zijn de afspraken hierover:

- Er wordt zo snel mogelijk een rooster gemaakt, waarbij leerkrachten staan ingedeeld om de kinderen in de noodopvang te begeleiden.
- Leerkrachten die zelf kinderen thuis hebben, hoeven geen noodopvang te verzorgen (tenzij zij aangeven dat dit voor hun wel mogelijk is).
- Als je noodopvang verzorgt, worden jouw leerlingen die dag toegevoegd aan de Teams-omgeving van een parallel-leerkracht. Vraag collega's hierbij om hulp, indien nodig.
- De leerlingen in de noodopvang doen het werk volgens het rooster, wat de rest van de klas die dag ook moet doen.

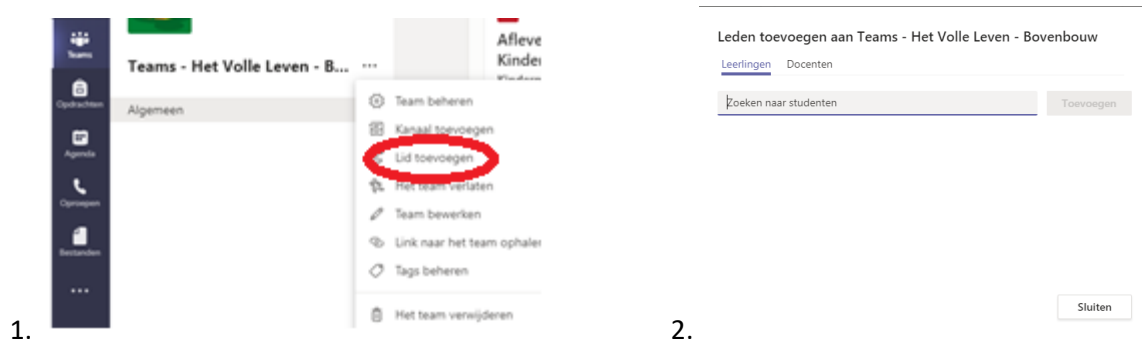
Wat kan je nu al doen vóór er onderwijs op afstand gegeven moet worden?

Vanuit De Haagse Scholen is afgesproken dat voor les op afstand enkel gebruik wordt gemaakt van Microsoft Teams.

- A. De leerlingen uit jouw klas toevoegen aan het team in Teams.
- B. De leerlingen in jouw klas nu al thuis laten voelen in de Teams omgeving.
- C. Afspraken bespreken omtrent het gebruik van Teams

A. Teams-omgeving in orde maken

Voordat de kinderen toegang hebben tot het team van jouw klas, moet je elke leerling handmatig toevoegen. Dit doe je zo:

Voeg elke leerling vervolgens één voor één toe.

Daarnaast kan je ook alvast de juiste kanalen in jouw Teams-omgeving aanmaken (zie hiervoor het kopje: 'kanalen aanmaken en zichtbaar maken').

B. De leerlingen in jouw klas nu al thuis laten voelen in de Teams omgeving:

Zorg dat je elke week een aantal keer even kort aandacht schenkt in de klas aan het gebruik van Teams. Je kan dit doen door op het digibord Teams te openen en de Teams omgeving te bespreken. Op deze manier zijn de leerlingen voorbereid, indien er onderwijs op afstand vereist is.

Besprek in ieder geval de onderstaande zaken (afhankelijk van het leerjaar hoe uitgebreid):

- Zijn alle kinderen in het bezit van hun inlogcodes?
- Welke kanalen zijn er?
- Waar kunnen de leerlingen het lesrooster/opdrachten vinden?

Verderop in het protocol wordt het gebruik van kanalen geschreven.

C. Regels bespreken omtrent het gebruik van Teams:

Naast het bespreken van het gebruik van de Teams-omgeving, neem je met de klas alvast de regels door. De mate waarin je deze regels bespreekbaar maakt, is natuurlijk afhankelijk van het leerjaar waar je les aan geeft.

Algemene regels

- 's ochtends is de lestijd van 08:30u tot 11:30u (met tussen 10:00u tot 10:15u een pauze).
- 's middags is de lestijd van 13:00u tot 15:00u.
- In groep 4 t/m 8 moeten de leerlingen binnen de lestijden aan schoolwerk werken. De lestijden kunnen in de groepen 1 t/m 3 niet strikt worden gehandhaafd, omdat de leerlingen uit deze groepen afhankelijker zijn van ouders. Het streven is wel dat de kinderen binnen deze tijden aan school werken.
- Buiten de lestijden om, ben je als leerkracht in principe niet beschikbaar voor leerlingen.
- Indien een leerkracht te ziek is om les op afstand te verzorgen, worden deze leerlingen, indien mogelijk, tijdelijk toegevoegd aan het team van een parallelgroep.
- Indien een leerkracht noodopvang moet verzorgen op Het Volle Leven, worden deze leerlingen die dag toegevoegd aan het team van een parallelgroep.
- Indien mogelijk, nemen alle leerlingen van tevoren hun benodigde werkboeken/schriften mee naar huis. Als het nodig is, kan ook een oude laptop van school worden geleend door leerlingen.
- Indien een leerling langer dan een dag, door onbekende redenen, afwezig is: dit melden bij de directie.
- Er wordt voor elk vak een apart kanaal in Teams aangemaakt (zie hiervoor het kopje: 'kanalen aanmaken en zichtbaar maken'). Live lesgeven en het plaatsen van filmpjes gebeurt ook in deze kanalen.
- Er wordt geen gebruik gemaakt van andere communicatiemiddelen, behalve Teams en SocialSchools.

Elke leerling:

- zorgt dat 'ie gedurende de gestelde lestijden aan schoolwerk werkt. Les op afstand is verplicht.
- zorgt thuis voor een zo rustig mogelijke werkplek, waarbij aan een bureau of tafel wordt gewerkt. Een zo neutraal mogelijke achtergrond is gewenst.
- heeft normale 'schoolkleding' aan in Teams.
- heeft een normale zithouding achter een tafel of bureau.
- is op tijd aanwezig in Teams (vanaf groep 4).
- zorgt dat 'ie al het benodigde lesmateriaal bij de hand heeft.
- gebruikt gepaste taal in de gehele Teams-omgeving.
- heeft de microfoon op 'mute' staan, indien de leerkracht aan het woord is.

Afspraken per leerjaar

Er zijn ook afspraken, specifiek gericht op de verschillende leerjaren. Een aantal onderdelen zijn verplicht. Bij sommige onderdelen mag je als leerjaar zelf een keuze maken, in hoeverre je hier gebruik van maakt. De groepen uit hetzelfde leerjaar bieden alle leerlingen dezelfde stof aan.

In alle leerjaren is een duidelijk rooster belangrijk. Ouders en leerlingen moeten op dit rooster kunnen terug vinden wat zij elke dag moeten doen. Indien van toepassing, staat op het rooster ook aangegeven welke methode, bladzijdes etc. gemaakt moeten worden.

Groepen 1/2

Verplicht	Vrijblijvend
De leerlingen volgen het Yurls-programma, zoals wekelijks klaargezet.	Je mag nog maximaal 2 extra opgenomen filmpjes per dag aanbieden.
Er is 1 keer per week een 'live' klassikaal contactmoment/lesinstructie. Dit is van tevoren aangekondigd, zodat ouders dit in kunnen plannen.	Je kan op vrijdagmiddag nog een extra 'live' moment aan alle leerlingen aanbieden, waarin je bijvoorbeeld een verhaal voorleest of iets leuks doet.
Er wordt 1 keer per week een opgenomen filmpje van de leerkracht over het fonemisch bewustzijn in Teams gedeeld. De ouders kunnen zelf bepalen wanneer ze dit aan hun kind laten zien.	Plan eventueel extra contactmomenten in met leerlingen die dit op cognitief/sociaal vlak nodig hebben.
Er is met elke leerling minimaal 1 keer per week een 1-op-1 contactmoment. Dit kan middels een rooster.	
Gedurende de lestijden ben je beschikbaar voor vragen van leerlingen en ouders.	

Groepen 3 + 4

Verplicht	Vrijblijvend
Er wordt elke week een nieuw rooster met leerlingen en ouders gedeeld.	Je mag nog maximaal 1 extra opgenomen filmpje per dag aanbieden, bijvoorbeeld voor Blink of een creatief vak.
Er is 1 keer per week een 'live' klassikaal contactmoment/lesinstructie. Dit is van tevoren aangekondigd, zodat ouders dit in kunnen plannen.	Je kan op vrijdagmiddag nog een extra 'live' moment aan alle leerlingen aanbieden, waarin je bijvoorbeeld een verhaal voorleest of iets leuks doet.
Er wordt 2 a 3 keer per dag een opgenomen instructiefilmpje van de leerkracht in Teams gedeeld. Deze instructiefilmpjes zijn gericht op de basisvakken. De ouders kunnen zelf bepalen wanneer ze dit aan hun kind laten zien.	Plan eventueel extra contactmomenten in met leerlingen die dit op cognitief/sociaal vlak nodig hebben.
Er is met elke leerling minimaal 1 keer per week een 1-op-1 contactmoment. Dit kan middels een rooster.	
Gedurende de lestijden ben je beschikbaar voor vragen van leerlingen en ouders.	

Groepen 5 t/m 8

Verplicht	Vrijblijvend
Er wordt elke dag een nieuw rooster met de leerlingen gedeeld. Op deze manier kunnen de kinderen niet vooruit werken. Op het rooster staat ook vermeld welke bladzijdes de leerlingen moeten maken.	Je mag nog maximaal 1 extra opgenomen filmpje per dag aanbieden, bijvoorbeeld voor Blink of een creatief vak.
Er is 3 keer per dag een 'live' klassikaal contactmoment/lesinstructie, gericht op de basisvakken (rekenen, taal, spelling, lezen). Dit gaat volgens het rooster. Het instructiemoment duurt <u>maximaal</u> 15 minuten.	Je kan op vrijdagmiddag nog een extra 'live' moment aan alle leerlingen aanbieden, waarin je bijvoorbeeld een verhaal voorleest, een Kahoot-spel doet of iets leuks doet.
Er is met elke leerling minimaal 1 keer per week een 1-op-1 contactmoment. Dit kan middels een rooster.	Plan eventueel extra contactmomenten in met leerlingen die dit op cognitief/sociaal vlak nodig hebben. Hierbij kan bijvoorbeeld ook aan leerlingen met dyslexie worden gedacht.
Gedurende de lestijden ben je beschikbaar voor vragen van leerlingen en ouders.	
Zorg voor een goede afwisseling tussen schriftelijk en digitaal werk: dus niet enkel digitaal werk. Dictees worden sowieso schriftelijk afgenomen.	
Leerlingen die zich later dan 09:00u in Teams melden, worden als 'te laat' opgegeven. Leerlingen die de hele dag niet aanwezig zijn, meld je ook bij de administratie. Op deze manier wordt er zicht gehouden op de aanwezigheid van leerlingen.	

Hieronder is de manier waarop de dag voor leerlingen van de groepen 4 t/m 8 moet worden ingedeeld, weergegeven. Dit moet door elke leerkracht op deze manier worden gebruikt:

<i>Dagindeling groepen 4 t/m 8</i>	
08:30 – 10:00	<ul style="list-style-type: none"> - Live voor alle leerlingen: 2 instructiemomenten van 15 minuten voor de basisvakken. Je kan deze instructiemomenten verdelen over het tijdsblok (van tevoren vastgesteld in een rooster). - Na de instructie verwerken de leerlingen de stof. Je bent beschikbaar voor vragen of geeft leerlingen verlengde instructie.
10:00 – 10:15	Pauze
10:15 – 11:30	<ul style="list-style-type: none"> - Live voor alle leerlingen 1 instructiemoment van 15 minuten voor 1 van de basisvakken. - Na de instructie verwerken de leerlingen de stof. Je bent beschikbaar voor vragen of geeft leerlingen verlengde instructie. - De leerlingen kunnen in dit tijdsblok ook aan ander werk van de basisvakken (bv. weektaak) werken.
11:30 – 13:00	pauze
13:00 – 15:00	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen maken werk van de ochtend af. - De leerlingen werken aan andere vakken, zoals Blink, Engels of de creatieve vakken. - Je bent beschikbaar voor vragen van leerlingen

Hoe geef je goed les op afstand?

Les op afstand vereist iets anders dan normaal van elke leerkracht: zowel op didactisch als pedagogisch vlak. Dit hoofdstuk geeft houvast om het onderwijs op zo een efficiënt mogelijke wijze vorm te geven.

Belangrijkste leerdoelen vanuit SLO

Hieronder staan voor taal en rekenen de belangrijkste leerdoelen beschreven per leerjaar. Richt je voornamelijk op deze doelen, omdat dit de basis vormt van het onderwijsaanbod.

Groep 1/2	
Taal	https://www.slo.nl/thuisonderwijs/prioriteren-leerdoelen/groep-1-2-taal/
Rekenen	https://www.slo.nl/thuisonderwijs/prioriteren-leerdoelen/groep-1-2-rekenen/
Groep 3/4	
Taal	https://www.slo.nl/thuisonderwijs/prioriteren-leerdoelen/groep-3-4-taal/
Rekenen	https://www.slo.nl/thuisonderwijs/prioriteren-leerdoelen/groep-3-4-rekenen/
Groep 5/6	
Taal	https://www.slo.nl/thuisonderwijs/prioriteren-leerdoelen/groep-5-6-taal/
Rekenen	https://www.slo.nl/thuisonderwijs/prioriteren-leerdoelen/groep-5-6-rekenen/
Groep 7	
Taal	https://www.slo.nl/thuisonderwijs/prioriteren-leerdoelen/groep-7-taal/
Rekenen	https://www.slo.nl/thuisonderwijs/prioriteren-leerdoelen/groep-7-rekenen/
Groep 8	
Taal	https://www.slo.nl/thuisonderwijs/prioriteren-leerdoelen/groep-8-taal/
Rekenen	https://www.slo.nl/thuisonderwijs/prioriteren-leerdoelen/groep-8-rekenen/

Sociaal-emotioneel en welbevinden

Een goed pedagogisch klimaat staat of valt met het contact tussen de leraar en zijn leerlingen en de leerlingen onderling.

Als het contact goed is, voelen de leerlingen zich veilig, kunnen ze actief meedoen, zijn de leerprestaties hoger en kunnen leerlingen zich optimaal ontwikkelen. Het goede doen, op het juiste moment (ook in de ogen van de leerling) is ook bij onderwijs op afstand essentieel.

Werk ook bij les op afstand aan pedagogische doelen. Sluit hierbij aan bij de manieren die je ook in de klas inzet. Dit houdt het herkenbaar voor de leerlingen. Denk ook na over vragen als: hoe verwacht je dat de leerlingen zich (online) gedragen? En hoe wil je dat er wordt gewerkt?

Zorg dat de leerlingen zich nog steeds onderdeel voelen van de groep. Als je live werkt, kun je dit doen door op vrijdagmiddag een groepsessie te houden. In deze sessie ligt de nadruk op gezellig samen iets ondernemen. In de bovenbouw kun je ervoor kiezen de leerlingen zelf deze sessies te laten voorbereiden, zodat het ook echt van hen wordt. In de onderbouw kun je bij deze sessies ook de ouders laten aansluiten, zodat zij ook een groepsgevoel ervaren.

Voer ook gesprekken over het sociaal-emotioneel welbevinden met leerlingen. Het kan voor leerlingen heel gek zijn om ineens thuis te zitten en niet op school te zijn. Ook kunnen er leerlingen zijn met een stressvolle thuissituatie, waaraan ze nu niet kunnen ontsnappen. Spreek kinderen

regelmatig een-op-een en vraag over hoe het gaat. Met videobellen kun je zijn of haar reactie zien. Maak naar aanleiding van deze reactie afspraken over wat de leerling nodig heeft van jou of van anderen. Misschien is het mogelijk tot een concrete oplossing te komen.

Didactiek

Informatie over hoe inhoudelijk een zo goed mogelijke les op afstand kan verzorgen, staat hier:

<https://www.lesopafstand.nl/lesopafstand/lesgeven/didactiek/>

Handleiding: Hoe werkt Het Volle Leven met Teams?

Hieronder wordt aangegeven op welke manier Het Volle Leven de Teams-omgeving gebruikt. Daarnaast wordt hier stap voor stap hoe je bepaalde handelingen binnen Teams moet verrichten.

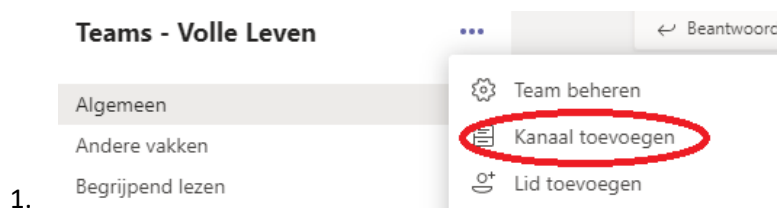
Kanalen aanmaken én zichtbaar maken

Je zorgt dat in Teams de onderstaande kanalen beschikbaar zijn. Natuurlijk is het afhankelijk van het leerjaar waarin je les geeft in hoeverre je álle kanalen daadwerkelijk aanmaakt. We maken in alle groepen gebruik van dezelfde naamgeving voor kanalen, zodat alles voor leerlingen, leerkrachten en ouders op dezelfde manier te vinden is.

Algemeen
Andere vakken
Begrijpend lezen
Blink
Creatief
Gym
Muziek
Rekenen
Spelling
Taal

Het dag- of weekrooster plaats je in het kanaal 'algemeen'.

Hoe maak je een kanaal in Teams aan?

Een kanaal maken voor het team Teams - '

Kanaalnaam
Begrijpend lezen

Beschrijving (optioneel)
Zorg dat anderen het juiste kanaal kunnen vinden. Vo

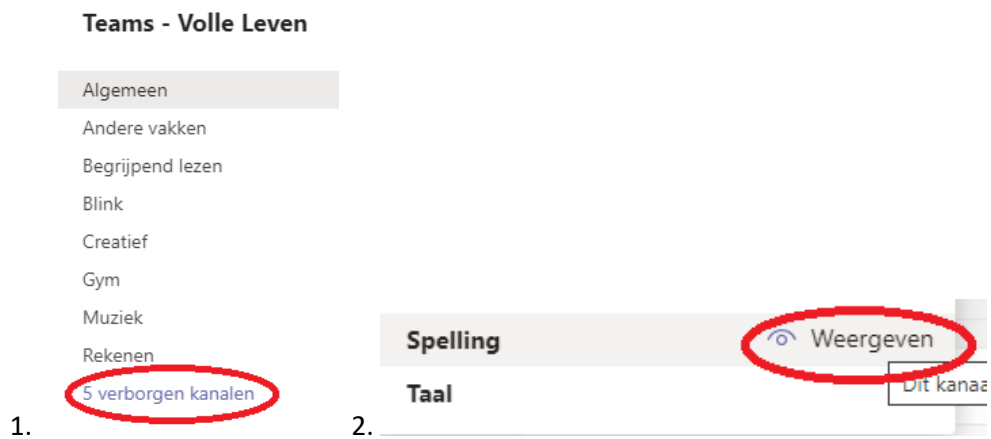
Privacy
Standaard - Toegankelijk voor iedereen in het team

Dit kanaal automatisch weergeven in de kanalenlijst van i

2.

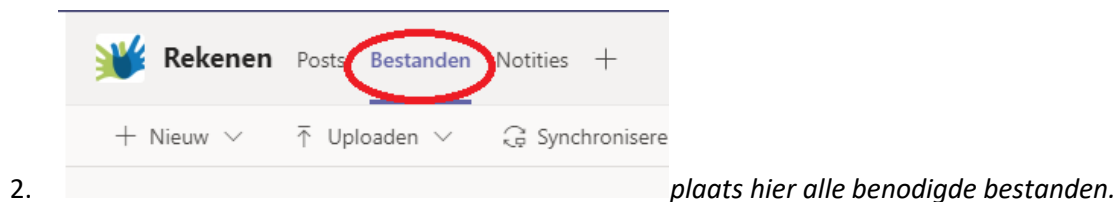
vergeet dit niet aan te vinken.

Hoe maak je een verborgen kanaal beschikbaar in Teams?

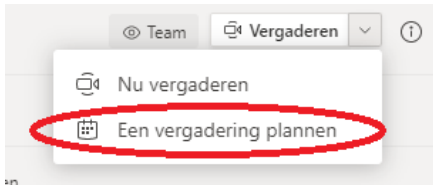
Bestanden plaatsen voor een vak

Alle bestanden die bij een bepaald vak horen, worden geplaatst in het kanaal van dat vak. Dit geldt ook voor filmpjes. Het is niet toegestaan om zelfgemaakte filmpjes op Youtube te plaatsen.

Live instructie plannen en geven

3.

Vul alle benodigde gegevens in. Je hoeft geen deelnemers aan de vergadering toe te voegen. Als de leerlingen hun rooster volgen, weten ze namelijk al dat ze op tijd in dit kanaal aanwezig moeten zijn om de instructie te volgen. Zorg er dus voor dat je de instructies goed plant en afstemt op het rooster.